

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Институт за правне и друштвене науке

**ПРАВНИ СИСТЕМ СРБИЈЕ И
СТАНДАРДИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И
САВЕТА ЕВРОПЕ**

Књига I

ПРИРЕДИО:
Станко Бејатовић

Крагујевац
2006.

**ПРАВНИ СИСТЕМ СРБИЈЕ И СТАНДАРДИ ЕВРОПСКЕ
УНИЈЕ И САВЕТА ЕВРОПЕ**

ИЗДАВАЧ: Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
Институт за правне и друштвене науке
Лована Цвијића 1, 34000 Крагујевац
телефон: (034) 306 513, 306 504
телефакс: (034) 306 540
е-пошта: faculty@jura.kg.ac.yu
institut@jura.kg.ac.yu
веб: <http://institut.jura.kg.ac.yu>

РЕЦЕНЗЕНТИ: Проф. др Снежана Соковић
Проф. др Станко Бејатовић

ЗА ИЗДАВАЧА: Проф. др Миодраг Мишовић

ПРИРЕДИО: Проф. др Станко Бејатовић

ИШТАМПА: Правни факултет Крагујевац
ТИРАЖ: 100 примерака

ISBN 86 - 80765 - 73 - 2

Штампање Зборника подржало Министарство науке и заштите животне
средине Републике Србије

САДРЖАЈ

Одељак I

ПРАВНА ИСТОРИЈА

1. Др Марко Павловић, редовни професор ЕВРОПЕИЗАЦИЈА СКУПШТИНСКОГ РАДА У СРБИЈИ XIX И ПОЧЕТКОМ XX ВЕКА	3
--	---

Одељак II

УПРАВНО ПРАВО

1. Др Невенка Бачанин, редовни професор ПРАВНА ПРИРОДА НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ КАО ВРШИОЦА УПРАВЕ	21
2. Др Драган Батављевић, ванредни професор СРБИЈА НА ПУТУ КА ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ	29
3. Мр Зоран Јовановић, асистент-приправник ПОСЛОВИ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И УПОРЕДНО-ПРАВНИ ПРЕГЛЕД СТРУКТУРА УПРАВЕ	53
4. Дејан Матић, асистент-приправник ПРАВНА МИСАО ДИМИТРИЈА МАТИЋА	63

Одељак III

КРИВИЧНО ПРАВО

1. Др Бора Чејовић, редовни професор КРИВИЧНИ ЗАКОНИЦИ СРБИЈЕ: ОНАЈ ИЗ 1860. И ОВАЈ ИЗ 2006. ГОДИНЕ	77
2. Др Станко Бејатовић, редовни професор ТУЖИЛАЧКО- ПОЛИЦИЈСКИ КОНЦЕПТ ИСТРАГЕ И ОПШТЕПРИХВАЋЕНИ ПРАВНИ СТАНДАРДИ	105
3. Др Бранислав Симоновић, редовни професор МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРДИ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ КРИМИНАЛИТЕТА У ГРАДСКОЈ СРЕДИНИ	131
4. Др Снежана Соковић, редовни професор АПСОЛУТНА ЗАБРАНА ТОРТУРЕ У НОВОМ КАЗНЕНОМ ЗАКОПОДАВСТВУ	145
5. Др Драгана Петровић, ванредни професор ТЕРОРИЗАМ И ИДЕОЛОГИЈА	171
6. Др Ивана Симоновић, ванредни професор ДЕКРИМИНАЛИЗАЦИЈА ОДГОВОРНОСТИ ОРГАНИЗАТОРА ЗЛОЧИНАЧКИХ УДРУЖЕЊА КАО ОБЛИКА САУЧЕСНИШТВА У ПОЗИТИВНОМ КРИВИЧНОМ ЗАКОПОДАВСТВУ И БЛАЖИ ЗАКОН	195

*Др Душница Палачковић,
редовни професор*

UDK: 347.91/95:347.63(094.5)

ПРОЦЕСНИ ПОЛОЖАЈ ДЕТЕТА ПОД РОДИТЕЉСКИМ СТАРАЊЕМ У ПОСЕБНИМ ПАРНИЧНИМ ПОСТУПЦИМА ПРЕМА НОВОМ ПОРОДИЧНОМ ЗАКОНУ СРБИЈЕ

Нови Породични закон РС,¹ прихватајући међународне правне стандарде у области породичних односа, битно мења правни положај детета. Овоме, у највећој мери, доприноси усвајање потпуно новог концепта родитељског односа у коме је дете пуноправан субјект, титулар права и обавеза. Оне су, пак, нормативно уобличена у складу са потребом развоја детета као аутономне личности, али и развојем идеје људских слобода и права у оквиру којих се препознају и права детета.²

Материјална сфера детета, усвојена и уобличена Конвенцијом Уједињених нација о правима детета,³ Породични закон прихвата експлицитним набрајањем низа посебних права детета.⁴ Оваква, специфична листа права детета, у највећој мери потврђују нови приступ у дефинисању правног статуса детета, док су остала, претежно права у сфери имовинских односа, новим законских решењима измењена у мањој мери. Нову позицију детета у материјалноправним односима у којима су предмет лична права морао је пратити и промењени положај детета у поступцима заштите ових права. Стога је Породични закон усвојио бројне процесне механизме који спречавају да призната права детета остану на искључиво деклараторном нивоу. Реч је о низу посебних парничних поступака у споровима из породичних односа, али је потпуна заштита била могућа тек признањем процесног положаја детета као "странке по себи" у свим судским и административним поступцима који се тичу деце. Породични закон, међутим, није био доследан у спровођењу ове идеје.

¹ Породични закон РС, Службеник РС, бр.18/05.

² О концепту децих права видети Обретковић, Шта су то права детета?, у "Права детета у свету и Југославији", Београд, 1997., стр.15-26; Драшковић, Права детета: Југославија и Конвенција Уједињених нација о правима детета, у "Права детета у свету и Југославији", Београд, 1997., стр.59-76; Јањић-Комар, Породична права детета – ка јединственом моделу закона, у "Права детета у свету и Југославији", Београд, 1997., стр.103-110; Вучковић-Шаховић, Права детета и међународно право, Београд, 2000., стр. 7-23.

³ Конвенција је усвојена 20.11.1989., од стране Генералне скупштине УН, Југославија је ратификовала ову конвенцију, уз још 192 државе. Текст Конвенције види у Службеним Међународним уговорима, бр.15/90, и 2/97.

⁴ Види чл. 59-65. Породичног закона, као права детета под родитељским старањем.

